

Lokal naturbeskyttelse betaler prisen

By- og Landskabstyrelsen anslår, at udgifterne til gennemførelsen af vand- og naturplanerne er 15,3 mia. kr. Pengene er endnu ikke kanaliseret ud i kommunerne, hvor natur- og vandafdelingerne ser frem til at få klarhed over opgaven med at realisere planerne

Af: Irene Brandt

"I forhold til, hvad andre kommunale opgaver koster, er det småpenge, der anvendes på teknik- og miljøområdet; men det ændrer ikke på, at hvis vi ikke får pengene til at løse opgaven, så er der andre opgaver, der ikke løses," siger Flemming Leibert Sørensen, der er Natur- og Miljøchef i Holstebro Kommune og formand for KTCs faggruppe Natur og Overfladevand. I midten af marts går han som sine kollegaer fra resten af landet og kigger langt efter de penge, der skal følge med vand- og naturplanerne. Indtil videre har Flemming Leibert Sørensen og hans chef-kollegaer kun set opgaverne strømme ind i forvaltningerne.

"Der er masser af værdifuld natur i Danmark, som kommunerne passer på - vel at mærke natur, som ikke er indeholdt i sta-

tens planer. Men kommunerne tvinges nu til at bruge kræfterne på kvalitetssikringen af dataene fra Miljøcentrene. Ressourcerne til etableringen af Vandoplandsstyregupperne og det forestående arbejde med udpegning af vådområder er indtil videre også sket på bekostning af de lokalt forankrede initiativer i kommu-

nerne. Pengene tages ikke fra de andre serviceområder i kommunerne. Det er med andre ord de konkrete naturaktiviteter i de enkelte kommuner, der i øjeblikket betaler prisen for regeringens stort anlagte natur- og vandinitiativer, som indtil videre kun eksisterer på papiret," siger Flemming Leibert Sørensen.

Han erkender, at det kan være svært at acceptere, at bevillingerne ikke er på plads, når opgaven med at finde vådområder allerede er sat i gang.

"Vi vil gerne løse opgaverne, men giv os nu også muligheden i form af ressourcer, så det kan blive en succes. Situationen er at regeringen har sat nogle skibe i søen. De fleste ligger for anker. Kommunale medarbejdere udgør besætningen på et af skibene, og de har fået at vide, hvor de skal sejle hen; men de har hverken kompas, søkort eller proviant med på turen ... og når rejsen ender, ved de ikke om målet er nået. De statslige overvågningsprogrammer er så amputerede, at de ikke dækker behovet," siger Flemming Leibert Sørensen.

Kunsten at afgrænse opgaven

I KTCs faggruppe Natur og Overfladevand har medlemmerne lavet en estimeret opgørelse over, hvor mange ressourcer kommunerne skal bruge for at løse opgaven. Opgørelsen viser, der er store forskelle fra kommune til kommune, hvilket blandt andet skyldes, at der er store forskelle på, hvor berørte kommunerne er af vand- og naturplanerne. Samtidig er der ikke lige stort overblik over opgavens omfang i alle kommuner. Det fremgår dog tydeligt, at det forventede forbrug i årsværk ligger et sted mellem

Hvem har de bedste data?

KTCs faggruppe for Natur- og Overfladevand har i siden offentliggørelsen af Vand- og Naturplanerne brugt tiden på at kvalificere arbejdet med planerne i kommunerne.

Faggruppen peger blandt andet på, at en række centrale spørgsmål vedrørende vådområdeindsatsen hurtigst muligt skal afklares med By- og Landskabsstyrelsen.

En central opgave for faggruppen er at skaffe overblik over forslagene til vand- og naturindsatserne i oplandene, så principielle spørgsmål kan rejses på tværs af oplandene, Miljøcentrene og kommunerne til drøftelse centralt med By- og Landskabsstyrelsen.

Konkret har faggruppen taget initiativ til at spørgsmål og svar, som dukker op i kommunerne i takt med at de tager hul på vådområdeindsatsen, bliver tilgængelige på hjemmesiden: vandprojekter.dk.

"Vi ønsker også, at der kommer fokus på, hvilke myndigheder, der har de mest valide data på miljøområdet. Her i Holstebro Kommune har vi for eksempel gennem digitaliseringen af hele spildevandsområdet et totalt overblik over miljøbelastningen helt ned på den enkelte husstand. Disse tal kan Miljøcentret slet ikke levere. Vi anbefaler derfor, at Miljøcentrene bruger de kommunale tal på de områder, hvor vores talmateriale er det bedste. Der er ingen grund til, at Miljøcentrene skal sidde og bruge tid på at skaffe data, som allerede findes i kommunerne," siger Flemming Leibert Sørensen. Han tilføjer:

"Vi har i forbindelse med den tekniske forhøring til vand- og naturplanerne set eksempler på, at Miljøcentrenes data ikke er opdateret med det resultat, at de for eksempel anbefaler stramninger over for renseanlæg, som allerede er forbedrede."

fire og seks. Det er især det forestående arbejde med ændring af vandløbsregulativerne i forlængelse af gennemførelsen af vandplanerne og udarbejdelsen af handleplanerne for natur- og vandplanerne, der kommer til at lægge beslag på flest ressourcer i natur- og vandafdelingerne i kommunerne.

”Det er vigtigt, at vi afpasser det kommunale arbejde med de rammer, vi bliver givet. Jeg håber, de rammer bliver klare. Det, vi kan konstatere er, at opgaven med at finde halvdelen af vådområderne inden 1. juni i år ikke er krystalklar. Hvis vi ser på opgaven med etablering af vådområder, så er det en opgave vi rent fagligt kan håndtere; men her et par måneder før tidsfristen er det for eksempel uklart, hvilke krav der stilles til kommunernes forprojekter 1. juni. Det er frustrerende.

Også i forhold til vores politikere skal vi have opgaverne i fokus. Det er afgørende, at vores politikere forstår, at det koster ressourcer i vand- og naturafdelingerne at gennemføre Vand- og Naturplanerne, så vi sikrer, at de penge, staten overfører til kommunerne, tilfalder disse afdelinger,” konstaterer Flemming Lebert Sørensen. Han fortsætter:

”Der er ingen tvivl om, at vores medarbejdere synes, at det er meget spændende at komme i gang med realiseringen af pla-

Fakta:

Vand- og naturplanerne vil samlet set betyde et stort løft for miljøet:

- Kvælstof langs kysterne bliver reduceret med 19.000 tons – heraf skal 10.000 tons reduceres via kvælstofkvote; men udformningen af kvoterne er endnu ikke vedtaget.
- Fosfor i søerne bliver reduceret med 210 tons
- 7300 km vandløb bliver forbedret af hensyn til dyre- og planteliv
- Spildevand bliver rensat bedre
- Tilbagegang af planter og dyreliv i Natura 2000 områder bremses
- 130.000 ha naturarealer får ekstensiv drift for at forhindre tilgroning
- 16.000 ha naturarealer får forbedret vandforhold ved indsats mod dræn og udtørring
- 20.000 ha skovnatur sikres ved at stoppe opsplnitning og sammenkæde små arealer
- En generel styrkelse af hele den danske natur uden for Natura 2000 områderne på grund af affødte effekter fra den samlede indsats
- Da første fase i høringen af de 23 vandplaner og 246 naturplaner sluttede 11. marts, kunne Miljøcenter Aalborg, der modtog høringssvarene, konstatere, at der var blevet indsendt cirka 800 høringssvar – fordelt på omkring 350 høringssvar på vandplanerne og 450 høringssvar på naturplanerne.

Kilde: www.blst.dk

”Det er de konkrete naturaktiviteter i de enkelte kommuner, der i øjeblikket betaler prisen for regeringens stort anlagte natur- og vandinitiativer, som indtil videre kun eksisterer på papiret,” siger Flemming Lebert Sørensen, der er Natur- og Miljøchef i Holstebro Kommune og formand for KTCs faggruppe Natur og Overfladevand.

nerne; men det vigtigt, at vi fokuserer på de opgaver, der bliver stillet og udfører disse under de rammer, der gives. Vi vil løse vores del af opgaven ordentligt! Det forudsætter dog, at vi får penge til at arbejde med opgaven og ikke mindst, at opgaven er klar og tydelig. Er den ikke det, så vil vi slet ikke have den. Udefinerede opgaver bliver aldrig til succeser.”

En stejl proces

Flemming Lebert Sørensen konstaterer, at den proces, der er planlagt med statslige indsatsplaner, kommunale handleplaner m.v. på især naturområdet godt kan kortsluttes, så indsatsen kunne påbegyndes tidligere. For mange af naturområderne har aktørerne på naturområdet i årevis vidst, hvilke initiativer, der skal til for at sikre en gunstig bevarelsesstatus på i hvert tilfælde nogle af naturområderne.

”Vi kan gå i gang i morgen med arbejdet; men sådan bliver processen ikke. I stedet er der nu lagt op til en meget stejl proces, hvor vi først skal gå i gang om nogle år. Tiden frem til start skal bruges på at pege på indsatsområder, beskrive indsatsen og lave aftaler med lodsejere. Jeg vurderer, at noget af dette arbejde er overflødig, for vi kender alle de mest oplagte trusler og påvirkninger. Det er bare at komme i gang,” siger Flemming Lebert Sørensen.